

**ZARZĄDZENIE nr 03/2023
DYREKTORA PRZEDSZKOLA NR 20
W BYDGOSZCZY**

z dnia 06. 04. 2023 r.

**w sprawie wprowadzenia Procedury postępowania w Przedszkolu nr 20 w przypadku
przejawiania przez dziecko zachowania agresywnego**

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.),
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z 04 września 2020 r., w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, Dz.U. 2020 poz. 1604)

zarządzam co następuje:

§1

W celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i nauczycielom oraz innym pracownikom Przedszkola nr 20 w czasie zajęć organizowanych przez placówkę, Dyrektor Przedszkola nr 20 wprowadza **Procedurę postępowania w Przedszkolu nr 20 w przypadku przejawiania przez dziecko zachowania agresywnego** (załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 03/2023 Dyrektora Przedszkola nr 20 w Bydgoszczy z dnia 06.04.2023 r.)

§2

Procedura została opracowana przez zespół w składzie: pedagodzy specjalni zatrudnieni w P-20, dyrektor P-20 oraz pozytywnie zaopiniowana przez Radę pedagogiczną na zebraniu w dniu: 30.03.2023 r.

§3

Wykonanie zarządzenia powierza się nauczycielom, pracownikom oraz rodzicom wychowanków Przedszkola nr 20 w Bydgoszczy.

§4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem **07.04.2023 r.** Podlega ogłoszeniu przez zamieszczenie na stronie internetowej przedszkola oraz poprzez pocztę elektroniczną (maile do nauczycieli i rodziców wychowanków Przedszkola nr 20).

Procedura postępowania w Przedszkolu nr 20 w przypadku przejawiania przez dziecko zachowania agresywnego

Przez zachowanie agresywne rozumie się każde zamierzone działanie mające na celu wyrządzenie komuś lub czemuś szkody, straty lub bólu (J. Ranschburg).

Formy dziecięcej agresji:

- Agresja fizyczna - Przejawia się biciem, kopaniem, szczypaniem, gryzieniem, wrywaniem zabawki, popychaniem, rzucaniem, niszczeniem przedmiotów, oporem.
- Agresja werbalna- związana jest ze skarżeniem, obwinianiem, wyzwiskami, używaniem obraźliwych słów, krzykiem, żądaniem natychmiastowego zaspokożenia potrzeb.

Opis procedury:

1. Nauczyciel podejmuje próbę wyciszenia zachowania agresywnego poprzez odwrócenie uwagi dziecka, prosty komunikat, rozmowę;
2. Każdy przejaw agresji werbalnej nauczyciel omawia z dzieckiem podczas indywidualnego kontaktu, gdy dziecko „ochłonie”. Odwołuje się do zasad ustalonych w grupie przedszkolnej, do jego empatii, jasno komunikuje, że takie zachowanie jest nieakceptowalne;
3. Gdy zachowanie nie zmienia się lub ma tendencję rosnącą, nauczyciel separuje grupę od agresywnego dziecka, by zapewnić bezpieczeństwo wszystkim wychowankom, a także usunąć wszelkie bodźce płynące od innych dzieci, które potencjalnie mogą spotęgować agresywne zachowanie;
4. W przypadku autoagresji, np., gdy dziecko uderza częścią ciała o podłogę, ścianę, stół, lub okalecza się, nauczyciel, zabiera przedmiot, którym robi sobie krzywdę, by nie doszło do uszkodzenia ciała, zapewnia dziecku bezpieczeństwo – poprzez prośbę, polecenie podejścia do nauczyciela, skłonienie dziecka werbalnie do zmiany miejsca;
5. Nauczyciel w razie potrzeby, prosi o wsparcie osobę dorosłą (specjalistę zatrudnionego w P-20, innego nauczyciela lub innego pracownika P-20);
6. Niedopuszczalne jest pozostawianie dziecka lub grupy dzieci pod opieką osoby bez kwalifikacji pedagogicznych lub bez nadzoru pracownika pedagogicznego;
7. Gdy sytuacja jest uregulowana kontraktem z rodzicem - w przypadku przejawów agresji fizycznej typu: bicie, kopanie, popychanie, szczypanie, gryzienie itp. lub rzucanie i niszczenie przedmiotów, gdy wcześniej opisane procedury nie przyniosą pożądanego efektu, nauczyciel postępuje wg zapisów w kontrakcie z rodzicem;
8. W przypadku przejawów agresji fizycznej typu: bicie, kopanie, popychanie, szczypanie, gryzienie itp. lub rzucanie i niszczenie przedmiotów, itp. gdy wcześniej opisane procedury nie przyniosą pożądanego efektu **a gdy sytuacja nie jest uregulowana kontraktem z rodzicem**, nauczyciel próbuje przywołać dziecko w inne, bardziej bezpieczne miejsce, gdy to nie skutkuje, nauczyciel przytrzymuje rękę lub nogę

- dziecka; w ostateczności przytrzymuje je w uścisku i przesuwając od rówieśnika lub miejsca kontaktu ciała z przestrzenią lub przedmiotami;
9. Nauczyciel powiadamia o zdarzeniu rodziców (zarówno dziecka, które przejawiało zachowanie agresywne jak i rodziców dzieci poszkodowanych), dyrektora placówki i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu.
  10. W przypadku powtarzających się przejawów agresji i innych zachowań niebezpiecznych, nauczyciel przeprowadza z rodzicami dziecka rozmowę, w której omawia problemy związane z funkcjonowaniem dziecka. Informuje ich o dotychczas podjętych działaniach ukierunkowanych na wsparcie rozwoju dziecka na terenie przedszkola oraz planuje wspólnie z rodzicami formy współpracy rodziców z przedszkolem.
  11. Z każdej sytuacji, w której zachowanie dziecka zagraża jego bezpieczeństwu, bezpieczeństwu innych dzieci lub wychowawców czy innych pracowników przedszkola, nauczyciel sporządza notatkę służbową – stosując język faktów, zaobserwowanych zdarzeń, zachowań, czynności;
  12. Jeśli sytuacja nie ulega poprawie, nauczyciel zobowiązuje rodziców do podjęcia ścisłej współpracy z wychowawcami i specjalistami w przedszkolu oraz jeżeli to konieczne do nawiązania współpracy z poradnią psychologiczno- pedagogiczną lub inną właściwą instytucją lub specjalistą w celu wsparcia rozwoju dziecka;
  13. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub współpraca nie jest wystarczająca, a zachowanie dziecka zagraża nadal jego bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych, Dyrektor przedszkola kieruje wniosek podejmuje działania związane ze złożeniem wniosku do Sądu Rejonowego (Wydział Rodziny i Nieletnich) o wgląd w sytuację rodzinną i informuje Rodziców/prawnych opiekunów o podjętych działaniach.

DYREKTOR PRZEDSZKOLA

mgr Violetta Hermanowska